

A

VIII. Magyar Köztársaság Ügyészsége

fejezet

2010. évi költségvetése

Budapest, 2009. augusztus hó

Az ügyészség feladatait és hatáskörét a Magyar Köztársaság Alkotmányának XI. fejezete, valamint a Magyar Köztársaság ügyészségéről szóló 1972. évi V. törvény határozza meg. A költségvetési előirányzatok összeállításánál a költséghatékony intézményi működés feltételeinek biztosítása, a meglévő kapacitások maximális kihasználása volt a cél, továbbra is fenntartva azt a kívánalmat, hogy az ügyészségre háruló feladatellátás minősége ne sérüljön; az Országgyűlés által alkotott törvényeknek és az Alkotmánybíróság határozatainak a hatása azonban az ügyészségi költségvetést jelentősen befolyásolja.

1. Az ügyészség büntetőjogi tevékenysége

A büntetőjogi ügyészi tevékenység képezi az ügyészség munkájának nagyobbik részét. A büntetőjogi szakterületen végzett tevékenység jelentőségét mutatja, hogy az elmúlt években általában mintegy 430-450.000 bűncselekmény és mintegy 120-140.000 bűnelkövető vált ismertté. 91.530 terhelttel szemben, 67.701 ügyben született jogerős ügydöntő határozat.

1.1. A büntetőeljárások időszerűségének javítása céljából a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvényt módosító 2009. évi LXXXIII. törvény rendelkezései, illetve a Be.-nek a 72/2009. (VII.10.) AB határozattal, 2010. december 31. napján bekövetkező módosulása olyan helyzetet teremt, amely a büntetőjogi szakág egészére nézve követeli meg a létszámhelyzet áttekintését, a létszámbővítésre vonatkozó igény megfogalmazását, majd az ügyészi szervezet szintjei között a létszám-megosztást.

Az új törvényi szabályozás

– teljes körű írásbeliséget követel a rendelkezési jog gyakorlásakor az ügyész részéről,

– jelentősen kibővíti a fokozott ügyészi felügyelet jogintézménye alkalmazási körét, az ügyek havonkénti kötelező felülvizsgálatának előírásával lényegesen növeli az ezzel kapcsolatos munkaterhet; várhatóan további 4.000 gyanúsított ügyében kell fokozott ügyészi felügyeletet gyakorolni, és a munkaterhet többszörözi az iratok havonkénti felülvizsgálatának kötelezettsége is,

– a tárgyalásról lemondás új törvényi szabályozásával, mely szerint a kérelem befogadásáról határozatot kell hozni, az elutasításról értesítést kell adni, a kérelmezőt meg kell hallgatni, számára védőt kell kirendelni, a megegyezést részletekbe menően írásba kell foglalni, tovább növeli az ügyészi munkaterhet.

A felsoroltakkal kapcsolatos létszámigény az elsőfokú ügyeket intéző ügyészségeken jelentkezik.

1.2. A 72/2009. (VII. 10.) AB határozat a tárgyaláson történő kötelező ügyészi részvételtől – az ügyészségi költségvetés szempontjából is – merőben új helyzetet teremt. A határozat – az ismert bűnügyi helyzetből következően – a jelenleg is létszámgondokkal terhelt nagy ügyforgalmú szervezeti egységek munkaterhelését az átlagot meghaladóan növeli meg. (A fiatalok ügyeiben tartott tárgyaláson ugyan az ügyész részvétele jelenleg is kötelező, e feladat ellátása – különösen a kiemelkedő ügyérkezésű Borsod-Abaúj-Zemplén és Pest megyében, valamint a fővárosban – fokozott munkaszervezést igényel. A jelentős tárgyalási teher miatt a gyermek és ifjúságvédelmi szakterületen dolgozó ügyészek – egyre több szervezeti egységben – az ügyintézés időszerűségének követelményét már ma is a szabadidejük terhére végzett rendszeres túlmunkával tudják csak teljesíteni.)

A 2008-ban jogerőre emelkedett, első fokon tárgyalta ügyek közül 49.502 ügy 62,3%-ában, a másodfokú tárgyalások 86,5%-ában, míg a bíróság nyilvános üléseinek 18,4%-ában vett részt az ügyész. (A harmadfokú bíróság az ügyek 90,6%-át bírálta el nyilvános ülésen, amelyen az ügyész részvétele kötelező.) Az eddigi évek tapasztalatait figyelembe véve, a határozat évente 37-38%-kal több elsőfokú bírósági tárgyaláson való ügyészi részvételt jelent majd. (A 2008. évben a korábban jogerőre nem emelkedett ügyek közül mintegy 120.000 olyan ügy volt, melynek tárgyalásán az ügyész nem vett részt; 2011-től tehát évente körülbelül ennyi új tárgyalási részvétellel kell számolni.)

Az első és másodfokon a felnőttek esetében 2011. január 1-jétől kötelező tárgyalási képviselet miatt a létszámfejlesztés igénye a képzési idő elhúzódó tartamára tekintettel, már most fennáll; ugyanakkor az ügyészi feladatok jelentős kibővülése az ügyészi létszámfejlesztéssel arányos létszámnövelést követel a tisztviselői, írnoki munkakörökben is.

Ez utóbbit az is indokolja, hogy a nyomozó ügyészségeken az ügyész adminisztrációs munkaterhének (idézés, levelezés előkészítése, stb.) csökkentése érdekében a jogvégtetéshez nem kötött ügyészségi alkalmazottak (jogi asszisztens, ügyintéző, írnok) további alkalmazása egyre nélkülözhetlenebb.

1.3. Az előző pontokban jelzett törvényi kötelezettségek és az alkotmánybírósági határozat végrehajtása legalább 200 fős ügyészi és 20 fős ügyészségi alkalmazotti létszámfejlesztést igényel.

2. Az ügyészség közigazgatási jogi és magánjogi tevékenysége

2.1. A közigazgatási jogi szakterületen 2010-ben változatlanul – a törvényen alapuló kötelezettségből adódó fogyasztóvédelmi perek kapcsán – az ítéletek közzététele eredményez költségnövekedést.

A természet- és környezetvédelmi törvények alapján ügyész által indított kártérítési perekben szakértő szükségessége esetén – amit az egyre bonyolultabb ügyek feltárása indokoltta tesz – a szakértői költségek előlegezése a felperes kötelezettsége, ezért ezzel is számolni kell.

2.2. Magánjogi szakterületen az előbb jelzetteknel nagyobb jelentőségű, hogy az Országgyűlés 2009. június 22-én elfogadta a társasházakról szóló 2003. évi CXXXIII. törvény módosításáról szóló törvényt, amit a köztársasági elnök megfontolásra visszaküldött az Országgyűlésnek.

A módosító törvény 10. §-a a társasházakról szóló törvényt új, 27/A. §-sal, egészíti ki, amely arról rendelkezik, hogy a társasház szerveinek, szervei működésének törvényességi felügyeletét az ügyészség a rá irányadó szabályok szerint látja el, s ha a törvényesség biztosítása szükségessé teszi, az ügyész bírósághoz fordulhat.

Az Országgyűlés által elfogadott törvény szerint az ügyészségi feladatkörrel szóló rendelkezés 2010. január 1-jén lép hatályba.

Ez az új ügyészi hatáskör a magánjogi és közigazgatási jogi szakágban jelentős munkateher-növekedést fog eredményezni. A KSH 2009. évi adatai szerint ugyanis az ország lakásállománya 4,3 millió, amelynek 27%-a társasházi lakás. A társasházakról külön nyilvántartás nincs, de a lakások számából következtethetően nagyságrendjük ügyészi létszám-bővítést tesz szükségessé. (A társasházi törvény szerint már az az épület is társasházzá alakítható, amelyben legalább két lakás van, a hat lakásosnál nagyobb társasházaknál pedig kötelező a törvény szerinti szervezetet – közgyűlést, intézőbizottságot stb. – létrehozni.)

Az ügyészi törvényességi felügyelet tartalma azt jelenti, hogy az ügyésznek azt kell vizsgálnia, hogy a társasházi közösség által létrehozott szervek működése megfelel-e a jogszabályoknak, az alapító okiratoknak, a szervezeti és működési szabályzatoknak. Kiterjed a felügyelet arra is, hogy az alapító okiratok, a belső szabályzatok megfelelnek-e a jogszabályoknak.

A működés nem megfelelő volta esetén ügyészi intézkedést (óvást, felszólalást, figyelmeztetést, jelzést) kell tenni. Az intézkedés eredménytelensége esetén pedig bíróság előtti ügyészi perindításra kerülhet sor.

Az e tárgyban érkező törvényességi kérelmeket (amelyek a köztudottan nagyszámú tulajdonostársi vitára figyelemmel várhatóan jelentős számúak lesznek) kötelező elbírálni. Átfogó ügyészi vizsgálat tartása a munkateher függvényében tervezhető, de az egységes országos gyakorlat kialakítása érdekében nem mellőzhető. Perindítás szükségessége esetén számolni kell a tárgyalási részvétel növekedésével is.

Az előzőekre figyelemmel – ha az Országgyűlés a törvényt változatlan formában megszavazza – a szakági feladat országos ellátásához legkésőbb 2010. január 1-jével 40 helyi ügyészségi ügyészi, 10 megyei főügyészségi ügyészi, – az irányító, felügyeleti tevékenységet ellátó – 2 legfőbb ügyészségi ügyészi (összesen 52 ügyészi) és 25 tisztviselői álláshely létesítése indokolt.

A fejezet benyújtott költségvetési javaslata hatályos törvény hiányában a jelzett álláshely igényt még számszerűen nem tartalmazza.

3. Az ügyészségi informatika fejlesztése

Az informatikai feladatok ellátásához szükséges működési kiadások, fejlesztési szükségletek támogatási igénye 2010-re összességében 1.285 millió Ft, amit az indokol, hogy a Magyar Köztársaság ügyészsége országos, minden telephelyet érintő táv-adatátviteli hálózatot (Praetor Net) működtet.

A rendszer kiépítettsége 100%-os, mintegy 3200 ügyészségi alkalmazott éri el – saját munkaállomásán keresztül, jogosultságainak megfelelően – e hálózatot, mely folyamatosan biztosítja ügyészségi és ügyészségen kívüli alkalmazások, adatok on-line elérését és 2010-ben teljes körűvé kívánjuk tenni a katonai ügyészségek informatikai integrációját is.

Folyamatosan történik a rendőrség által kifejlesztett NETZSARU ügyviteli és ügyfeldolgozó rendszerhez való csatlakozás technikai és jogi feltételeinek megteremtése. Az ügyészi nyomozás felügyelet hatékony gyakorlásán túlmenően ez a rendszer hivatott az egységes nyomozó hatósági és bűnügyi statisztika elektronikus adatrögzítésének és áramoltatásának ellátására.

A jogszabályi változásokat követve folyamatosan korszerűsíteni kell a saját fejlesztésű ügyviteli, nyilvántartó és statisztikai rendszereinket. Gondoskodni kell a használatukhoz szükséges licencek megújításáról, beszerzéséről. Kiemelkedő fontosságú az ügyészség a büntetőeljárással érintett terheltek adatait tartalmazó – az ügyészségi ügyviteli adatokat feldolgozva létrehozott – adatbázis analizálását, az összefüggések felderítését végző rendszere, mivel annak felhasználásával az ügyészség évente növekvő számú, több tízezer személy vonatkozásában szolgáltat adatot a törvényi

felhatalmazással rendelkező katonai és polgári nemzetbiztonsági szolgálatok megkeresése nyomán.

A büntető, a polgári és a közigazgatási jogszabályok módosításai – különösen a hivatalos iratok elektronikus kézbesítéséről és az elektronikus tártivevényről szóló 2009. évi LII. törvény, illetve az elektronikus közszolgáltatásról szóló 2009. évi LX. törvény előírásai – miatt az ügyészségen is létre kell hozni az egységes elektronikus irat- és dokumentumkezelő rendszert.

A fejezet 2010. évi javasolt előirányzatának levezetése

Megnevezés	Kiadás	Bevétel	Támogatás	millió forint
				Tervezett létszám fő
1. 2009. évi eredeti előirányzat	29.399,2	76,0	29.323,2	4.049
2. Bázis csökkentés (10%)	- 2.832,3		- 2.832,3	
3. Járulékcsökkentés hatásának elvonása	- 914,3		- 914,3	
4. EHO megszűnése miatti elvonás	- 86,6		- 86,6	
5. Bevételei előirányzat növekedés	8,0	8,0		
6. Létszám csökkentés (álláshely átalakítással)				- 31
7. Bázis csökkentésből visszapótlás	2.612,3		2.612,3	
8. 72/2009. (VII.10.) AB határozattal összefüggő többletfeladat	346,0		346,0	220
2010. évi javasolt előirányzat fejezet összesen:	28.532,3	84,0	28.448,3	4.238

A fejezet **támogatási előirányzatát csökkenti** a 2010. évi adó- és járulék törvény hatása 1.000,9 millió forinttal, a bázis csökkentés hatása 220,0 millió

forinttal, **növeli** az Alkotmánybíróság 72/2009. (VII.10.) AB határozata alapján a **tárgyaláson való kötelező ügyészi részvétellel összefüggő többlet feladat** támogatási igénye 346,0 millió forinttal.

Az Alkotmánybíróság határozatában megállapítja, hogy a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 241. § (1) bekezdés a), c), d), e), f) pontjai alkotmányellenesek, ezért e rendelkezéseket 2010. december 31-ei hatállyal megsemmisíti.

A megsemmisítés következtében a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 241. § (1) bekezdése az alábbi szöveggel marad hatályban:
„241. § (1) A tárgyaláson az ügyész részvétele kötelező”.

A jövőre nézve történő megsemmisítést két szempont indokolta, egyrészt a törvényhozásnak megfelelő anyagi és jogszabályi feltételeket kell teremtenie ahhoz, hogy ne sérüljön az Alkotmány 57. § (1) bekezdése, másrészt kellő időt kell biztosítani az ügyészi szervezet számára az új helyzethez való alkalmazkodáshoz.

A fejezet 2010. év decemberétől 2012. év végéig ütemezte feladatait és ezzel összefüggő támogatási igényét.

Az AB határozatban foglaltak 200 fő ügyész és 20 fő írnok létszám fejlesztést tesz szükségessé. A létszám betöltés tervezett kezdő időpontja 2010 december. A létszámhoz kapcsolódó személyi juttatás és járulék tervezése 2011 évben teljes évre jelent (1.831,2 millió forint) támogatási igényt. Az elhelyezéssel összefüggő építési beruházási kiadásokat (2.079,0 millió forint) 2011-2012 évre ütemezte az ügyészség. A feladat ellátáshoz kapcsolódó tárgyi eszköz beszerzéseket (egyszeri bútor, számítástechnikai eszközök), valamint egy havi működési költségeket 2010. évre (346,0 millió forint) a működési költségek szintre hozását (182,0 millió forint) 2011. évre ütemezte a fejezet.

A fejezet hatósági díjbevételekkel nem rendelkezik, vállalkozási tevékenységet nem folytat.

A bevételi előirányzat csekély mértékű növekedését elsősorban a lakásépítési kölcsönök törlesztésének növekedése, valamint a megállapított költségtérítések és tervezett tárgyi eszköz értékesítések bevétele jelenti. A tárgyévi – egyszeri bevételekkel korrigált – várható teljesítést minimálisan meghaladó reális bevételt tervezett a fejezet.

1. cím Ügyészségek

Az ügyészségek cím 2010. évi támogatási előirányzatának levezetése

Megnevezés	Támogatás	millió forint
		Engedélyezett költségvetési létszámkeret
1. 2009.évi eredeti előirányzat	29.186,5	4.049
2. Bázis csökkentés (10%)	- 2.832,3	
3. Járulékcsökkentés hatásának elvonása	- 914,3	
4. EHO megszűnése miatti elvonás	- 86,6	
5. Fejezeti egyensúlyi tartalék átcsoportosítása 3. címről	81,4	
6. Bázis csökkentésből visszapótlás	2.612,3	
7. 72/2009. (VII.10.) AB határozattal összefüggő többlet feladat	346,0	220
8. Létszám csökkenés (álláshely átalakítás)		- 31
2010. évi javasolt előirányzat	28.393,0	4.238

A támogatási előirányzatot a fejezetnél leírt elvonások csökkentették, illetve az új feladat forrás szükséglete növelte.

A fejezeti egyensúlyi tartalékképzési kötelezettség megszűnésével a működési kiadások tervezéséhez szükséges forrást növeltük.

A Címhez egy közhatalmi költségvetési szerv a Magyar Köztársaság Ügyészsége, továbbá a részjogkörű költségvetési egységként működő 21 főügyészség, 5 fellebbviteli főügyészség, az Országos Kriminológiai Intézet, valamint a Legfőbb Ügyészség tartozik.

Az intézmények működtetésére 28.477,0 millió forint kiadási előirányzat a fejezeti kiadások 99,8 %-a áll rendelkezésre.

Címen belül a kiemelt előirányzatok jelentős hányadát – az előző évekhez hasonlóan – a személyi juttatások és a munkaadókat terhelő járulékok teszik ki.

Működési kiadások	Kiadási előirányzat	
	millió forint	%
Személyi juttatások	19.179,0	70
Munkaadót terhelő járulékok	5.012,0	18
Dologi és folyó kiadások	3.076,0	12
Működési célú támogatások	5,0	-
Összesen:	27.272,0	100

Felhalmozási kiadások	Kiadási előirányzat	
	millió forint	%
Intézményi beruházások	1.121,0	94
Felújítások	30,0	2
Egyéb intézményi felhalmozási kiadások	15,0	1
Kölcsönök	39,0	3
Összesen:	1.205,0	100

A működési kiadások előirányzata 959,6 millió forinttal csökkent. A járulékcsoökkentés és EHO megszüntetés hatása - 1.000,9 millió elvonást jelentett, a feladat növekedés 16,0 millió forinttal, belső előirányzat átcsoportosítás – felhalmozási kiadások, valamint fejezeti egyensúlytartó csökkentése mellett – 125,3 millió forinttal növelte az előirányzatot, a bázis csökkentés hatása 100,0 millió forint dologi előirányzat elvonást eredményezett.

A felhalmozási kiadásokra a Cím előirányzatának 4,6%-a áll rendelkezésre. A tervezett előirányzat a folyamatban lévő beruházások befejezéséhez, minimális informatikai fejlesztéséhez, valamint a létszámfejlesztéshez kapcsolódó bútor, számítógép beszerzésekkel nyújt fedezetet.

3. cím Fejezeti kezelésű előirányzatok

A fejezeti kezelésű előirányzatok 2010. évi támogatási előirányzatainak levezetése:

Megnevezés	Támogatás millió forint
3.2 Nemzetközi szervezetekben való részvétellel kapcsolatos kötelezettségek	1,3
3.3 EU tagságból eredő feladatok - EUROJUST-ban nemzeti tag részvétele	24,0
3.4 Jogerősen megállapított kártérítések célelőirányzata	30,0
3. Fejezeti kezelésű előirányzatok összesen:	55,3

A Legfőbb Ügyészség tagja az Európai Igazságügyi Képző Hálózat (EJTN) nemzetközi szervezetnek, valamint a Nemzetközi Ügyészi Egyesületnek (IAP). E szervezetek tagságával kapcsolatos – minimális – költségeket tervezte a fejezet.

A fejezeti kezelésű előirányzatok tartalmazzák az EUROJUST munkájában résztvevő nemzeti tag delegálásával kapcsolatos kiadásokat is. A támogatás az előző évhez képest nem emelkedett.

A jogerősen megállapított kártérítések célelőirányzata 30,0 millió forint, az előző évvel azonos összegű előirányzatot tervezett a fejezet.

.....
Dr. Kovács Tamás
legfőbb ügyész

.....
Dr. Oszkó Péter
pénzügyminiszter